

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
Braşov, Calea Victoriei Nr. 35
— Telefon 2226 —
Abonament anual 200 lei. Pen-
tru strelnătate, autorităţii, insti-
tuţii și întreprinderi 500 lei
Anunţuri și reclame după tarif

FONDATA LA 1838 DE GHEORGHE BARIȚIU

Apare de 2 ori pe săptămână

România este hotărât pașnică.
Ea vrea să desăvârșească în liniște opera de consolidare
dar tot atât de hotărâtă este de a păstra integritatea și inde-
pendența ei.

M. S. Regele Carol II.

OSTAȘII UNIRII

Dumnezeu ne-a binecuvântat și pe noi Români, ca și pe alte neamuri, cu o mulțime de generații. Se vorbește mereu de generația născută în anul cutare sau care și-a terminat studiile în anul Domnului 1920 etc. Și spre bucuria noastră aflăm că toți cei cari fac parte din aceste generații, au realizat lucruri mari și sunt gata să realizeze altele și mai mari. . .

De o singură generație se vorbește tot mai puțin, de aceea a Unirii. Ea se cufundă încet, încet în neant, se dă uitării, se pierde în sgomotul surselor și chimbalelor, cari vestesc pe cei ce au făcut mai mult decât ostașii Unirii și cari se spune vor fi adevărații făuritori ai renașterii și fericirii neamului.

Și totuși noi ne încăpățănăm să păstrăm în sufletul nostru o neînduplecată urmă de nostalgie. Cu statornică dârzenie ne închinăm acelor, cari au fost cei mai buni, cei mai mari, cei mai măreți printre toate generațiile nației noastre: Ostașii Unirii. Inchinarea noastră se deapănă încet, discret, printre sgomotele a-surzitoare din prejuri, ca înșasă *fapta* cea mare, pe care ni-au dat o oamenii tranșeiilor și ca împlinirea marelui și sfinte datorii, pe care cu suprem devotament, cu suferință tăcută și cu jertfă voluntar consimțită și-au împlinit-o nemuritorii făuritori ai Unirii.

Am fi vrut ca aceștia să fie chemați și puși la lucru pentru consolidarea României întregite. Prestigiul și autoritatea, ca și experiența și grija deosebită a acestora pentru fapta lor ar fi înlăturat o serie întreagă de experiențe, cari ni-au făcut atâtă rău.

Imprejurările au vrut altfel. Ostașii Unirii nu se bosc pentru asta. Ei sunt mulțumiți ca fapta împlinită să rămână în perpetuitate și vor privilegia ca *Mărășeștii* să rămână pildă și ca *Alba Iulia* să fie păstrată intactă de toate generațiile, cari s'au ostenit să le ia locul. Și vor fi cei mai fericiți când vor vedea că aceste generații vor fi gata de ori ce luptă și pentru ori ce faptă pentru a le păstra neștirbită opera, cea mai mare de când viețuește neamul nostru pe aceste meleaguri.

V. Nițescu

Starea juridică a evreilor din România.

M. S. Regele a semnat decretul atât de important pentru viața națiunii noastre prin care se stabilește regimul juridic al evreilor din țara noastră.

Decretul împarte locuitorii evrei în 3 categorii. Cat. 1-a cel veniți în România după 30 Dec. 1918, cat. 2-a cel cari au obținut naturalizarea până la 30 Dec. 1918 cum și prin legile anterioare. Deasemenea fac parte din această categorie cel cari au luptat în linia de foc, răniți, decorați, precum și urmașii acestora. Cat. 3, toți cel cari nu sunt cuprinși în primele două categorii.

Odată stabilite aceste categorii s'au prevăzut restricțiunile pentru fiecare categorie în parte. Astfel în articolul 7 se stabilește:

Evreii prevăzuți în categoria 1-a și a 3-a nu pot fi:

a) funcționari publici, de orice fel, cu și fără salariu și colaboratori direcți la activitatea serviciilor publice;

b) membri în profesunile cari au prin natura lor legătură di-

rectă cu autoritățile publice, ca notari publici, avocați, experți și alte indeletniciri asemănătoare;

c) membri în consiliile de administrație ale întreprinderilor de orice natură, publice și particulare;

d) comercianți în comunele rurale;

e) comercianți de băuturi alcoolice și deținători de monopoli, cu orice titlu;

f) tutori sau curatori ai incapacabililor cari sunt de religie creștină;

In Canada se iau măsuri de represalii contra celor ce sunt împotriva continuării războiului.

Primarul orașului Montreal și 100 persoane au fost arestate.

NEW-YORK. — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

D-l Houde, primarul orașului Montreal, a fost arestat luni noaptea și trimis într'un lagăr de concentrare deoarece s'a

g) militari;

h) exploataorii sau închirietorii de cinematografe, editorii de cărți, ziare și reviste românești, colportorii de imprimare românești și deținătorii oricăror mijloace de propagandă națională românească;

i) conducătorii, membri și jucătorii în asociațiile sportive naționale;

j) oamenii de serviciu în instituțiile publice;

De asemenea la art. 10 se arată că evreii din cat. 1 și a 3 nu vor mai face serviciul militar, aceasta transformându-se în sarcină fiscală sau în obligațiuni de muncă.

Evreii din cat. 2 nu pot fi militari de carieră.

La art. 11 se stabilește că *Evreii, aparținând oricărei categorii, nu pot dobândi proprietăți rurale în România.*

Apoi art. 14. *Evreii, de orice categorie, nu pot dobândi nume românești. Actele de atribuire, protivnice acestei dispozițiuni, sunt nule. Cei ce încearcă să dobândească și cei ce vor dobândi nume românești, se vor pedepsi în condițiunile acestui decret cu putere de lege.*

Interzicerea căsătoriei între români de sânge și evrei

S'a stabilit deasemenea în cadrul unui alt decret-lege interzicerea căsătoriilor între români de sânge și evrei.

Astfel art 1 stabilește: *Căsătoriile între evrei și români de sânge sunt oprite. Prin evrei în sensul acestei legi se înțeleg persoanele aparținând religiei mozaice și cele arătate în art. 2 din decretul lege nr. (1940).*

Art. 2. Căsătoriile între evrei și români de sânge sunt oprite chiar dacă se vor încheia dincolo de granițele țării.

Art. 3. Căsătoriile între evrei și români de sânge, încheiate împotriva acestor reguli, sunt nule.

Art. 4. Constatarea nulității unei asemenea căsătorii se va face la cererea Ministerului Public al tribunalului locului unde s'a încheiat căsătoria, cererile de anulare a căsătoriilor încheiate dincolo de limitele teritoriale ale țării, se vor îndrepta la tribunalul Ilfov.

Cererile de sesizare pot fi făcute și de conducătorii organizațiilor județene ale Partidului Națiunii.

Se arată apoi pedepsele de cari vor fi pasibili toți acei cari oficială sau înlesnesc asemenea căsătoriilor, pedepse cari merg până la 3 ani închisoare și 100 000 lei amendă.

pronunțat împotriva nouilor măsurilor relative la înrolarea canadenilor.

Se mai afirmă că au fost arestate alte 100 de persoane, care sunt împotriva continuării războiului.

Temeiurile înțelegerii noastre cu Ungaria și Bulgaria.

Joi seara, în cadrul unei convântări la radio, d-l prim-ministru Ion Gîrgur a stabilit în linii largi cari sunt drumurile pe cari poporul românesc s'ar putea înfruntă cu vecinii săi — Ungurii și Bulgarii — întru statornicirea unor raporturi de încredere reciprocă și de bună vecinătate.

După ce arată dreptele și adevăratele însușiri ale poporului român care a dat destule dovezi de sacrificii și înțelepciune și după ce arată care a fost drumul parcurs de țara noastră în politica externă, primul-ministru al țării — fără a face acuzații sau discriminări — spune cari au fost realitățile, care a fost rațiunea adevăratei României la politica axei.

D-sa spune: „Politica alături de Germania și Italia a socotim a fi cea mai favorabilă intereselor poporului român, capabilă de a-i asigura o propășire demnă, salvându-l în același timp de influența iudaismului în viața lui culturală și economică, primejdie mare, nu îndeajuns întrevăzută în trecutul nostru apropiat”.

D-sa aduce apoi cunoscutele dovezi de majoritatea elementului românesc în Transilvania arătând că după statistica din 1930 trăesc în Ardeal 1.352.000

Unguri față de 3.207.000 Români.

„Prin urmare, adaugă d-sa, la o înțelegere nu am putea ajunge decât în două feluri: Ori Ungaria și România, ajung să înțeleagă acest adevăr elementar, că națiunea maghiară și cea română, izolate în acest colț al Europei, trebuie să meargă împreună în temeiul unei fatalități istorice, renunțând la pretențiunile teritoriale pentru a realiza o înțelegere definitivă de pe acuma și care ar înlătura perturbațiunile dureroase în sufletul a milioane de oameni, ori ele nu cad de acord și atunci este nevoie, pentru a înlătura pentru totdeauna mărul discordiei dintre ele, să separăm pe români de unguri, adică să facem un schimb de populație, care implică fatal micți ceziuni teritoriale din partea noastră pentru a prelua populația maghiară, obligată să se retragă din toate acele infiltrațiuni făcute în interiorul Ardealului”.

La fel și cu Bulgaria. Alci, evident, lucrurile ne având un caracter atât de grav.

„Urmează, încheie d-sa, că între aceste două puncte, guvernele ambelor țări să-și dea osteneala de a găsi calea cea bună, pentru a încheia o înțelegere posibilă, pe care sunt siguri, o doresc sincer și leal atât poporul maghiar cât și cel român”.

Vechimea Românilor

De mult am citit o carte, mare și groasă, pe care o cumpărasem dela o farmacie din București. Era intitulată: *Dacia preistorică* și era scrisă de Neculai Densușianu, ce fusese secretarul Academiei Române.

Nu pricep, care să fie cuvântul, c'a fost înmormântată în tăcere această, după părerea mea, neprețuită carte. Numai truda străngerii de documente, brisoave, legende și datini, privitoare la obârșia neamului românesc, descoperite și cercetate de autor, atât în Țara românească, precum și prin diferitele țări ce ne învecinează, numai această trudă și ar fi fost destul, să fie privită și socotită altfel această carte, mai ales de făloșii noștri istorici și academicienii.

În scurte cuvinte, care era teza acestui cărți?

Românii, în părțile pe unde se află, dincolo sau dincoace de Dunăre, prin munții Carpați, prin plaiurile Podoliei și ale Moraviei, în Balcani și în Macedonia până în Tessalia și Albania, sunt băștinași ai locurilor lor, neaduși de nimeni, de nicăieri veniți. Au aceeași vechime ca munții și dealurile, ca văile și plaiurile, pe unde din veac și până acum, s'au pomenit.

Firește, această teză răsturna cu totul teza școlii oficiale, care zice că Românii s'ar trage

din coloniștii aduși prin părțile dunărene de năvălirile imperiului roman. Coloniștii, cari s'ar fi întins ca o pecingine, ca o picătură de untdelemn deasupra unui lac, pe toată fața, prin toate ungherile pământului pe unde locuiesc...

Nu știu de ce, dar nu m'a mulțumit nici-odată teza istoricilor oficiali, prin care țin să ne facă numai decât „scoborătorii dela Traian”. Vor fi adus împărășii Romei cuceritoare și prin meleagurile noastre coloniștii, dar niciodată nu se poate crede ca un năvălitor să șteargă de pe fața pământului populația băștinașă a unui țării cucerite, ca s'o nlocuiască cu coloni aduși, cine știe de pe unde. Pe de altă parte, nu se poate dovedi, cu fapte, că băștinașii unei țării cucerite, cu vremea trecând, sunt absorbiți de coloniștii aduși peste ei. Dimpotrivă, pretutindeni „veneticii” au fost siliiți, fie că trăind în bună vecinătate cu băștinașii, fie că urmărind să-i exploateze cu munca sau ne-goțul, au fost siliiți să deprindă nu numai limba, dar însăși portul și obiceiurile băștinașilor.

Am avut prilejul să verific acest adevăr, direct și pe teren. După alcătuirea României Mari, având slujba de volajor comercial, fabrica pentru care lucram, credeam că n'o să-l pot

vinde produsele prin Basarabia și Ardeal, întrucât nu cunoșteam „cel puțin limba germană”. Se știa că negustorimea acestor ținuturi era îndeobște neromânească. Bizulindu-mă pe principiul de mai sus, ce mi-l însușisem prin studiile mele sociologice, am purces la treabă încredințat că voi merge în plin. Nu m'am înșelat. Pretutindeni în Ardeal ca și în Basarabia și Bucovina negustorii, mai toți evrei, nemți, armeni magharizați sau ruteni, știau foarte bine românește. Siliți de contactul ce-l aveau în afacerile lor cu populația băștinașe, care n marele ei număr erau Români, sau „Moldoveni”, au trebuit să deprindă limba acestora. Băștinașii și n deosebi Români nu se dau, cu una cu două după deprinderile „veneticeilor”. Asta-i un fapt prea bine cunoscut și destul de verificat de științele sociologice. Iată de ce credem, că băștinașii ținuturilor cucerite de Romani, au putut fi cotoptiți în bunele materiale, dar limba și spiritul le-au dăruit stăruitor în felul lor de-a fi.

Același lucru ne dovedește, când în marele război trecut, jumătate din vechea Românie fusese cotoptă de oștrile potrivnicilor noștri: nemți, unguri, bulgari și turci. În fața prăpăduului năvălitor, pătura suprasă a populației românești s'a refugiat, însă „talpa Țării”, — poporul de jos, — a stat pe loc, îndurând cotoptirea, dar rămânând neclintit în țara lui. Cotoptitorii i-au luat tot ce putea să-i ia, l-au asuprit cu muncă peste puteri, dar limba și sufletul, nu numai că nu i le-a putut lua, dimpotrivă, prin însăși prigoana ce-l făcea, i le întăria. Ceva mai mult, administrația neamțescă a fost nevoită să-i vorbească poporului cotoptit în limba lui, fie prin tâlmaci, fie silindu-se să i-o învețe. N'a putut fi altfel nici când oștile romane a cotoptit Dacia, cu atât mai vârtos, că Romanii au stăruit, în cotoptirea lor, numai asupra unei mici părți din cât se cunoaște ca Țara Dacilor. Coloniștii aduși de împărații romani, au fost opoșiți numai în directă apropiere a castrorilor romane și prin centrele sau municipiile țării. Netăgăduit, Romanii și-au dovedit înăruirea lor asupra Daciei, ca pretutindeni pe unde au cucerit, prin cultura, civilizația și sis-

temul lor administrativ. Am putea asemui aceasta cu faptul cotoptirii rusești asupra Basarabiei. Vreme de-o sută de ani aspra administrație țaristă n'a putut șterge nici limba, nici sufletul poporului băștinaș moldovenesc, cu toate că într'adevăr l'a fost înăruit prin cultura și mai ales prin literatura rusească.

În scurt, Neculai Densușianu, pe temeiul cercetărilor lui, de altfel foarte amănunțite, întărește că poporul român este scoborât din vechea populație pelasgică, ce-a dăruit din adâncul veacurilor, peste tot sud-estul european, întinzându-se până n peninsula Iberică. Popoarele tracice din Balcani și Pind erau de-un sânge și de-o limbă cu Dacii dela Dunăre și Carpați. Însăși Latini în Italia aveau aceeași obârșie străveche, pelasgică. Den-

sușianu aduce o dovadă de înrudirea Romanilor cu Dacii, spunând că solii romanilor, trimiși de Traian la Daci, s'au înțeles în cuvânt, fără nici o altă tâlmăcire, cu aceștia.

Este foarte adevărat că Densușianu dărmă toată teoria școlii istorice oficiale, dar cât de mult întărește dânsul dreptul de sălășluire a poporului român, pe locurile pe unde se află...

Privită prin prisma științelor etnografice și sociologice, părerea lui Neculai Densușianu, întemeiată cum este pe-o sumedenie de documente, înfățișează adevărul neclintit. Romanii n'au fost aduși de nimeni, n'au venit de nicăieri, ei sunt născuți, crescuți odată cu pământul pe care-l sălășluiesc.

Iuliu Negulescu.

Adunați fărămiturile

„A zis Iisus ucenicilor săi: Adunați fărămiturile ce au rămas, ca să nu se piardă ceva.”

Ioan VI, 12.

Mînuirea înmulțirii pâinilor și a săturării mulțimilor a fost întovărășită de o lecție prin care Mântuitorul a îndemnat poporul spre cruțare, căci poruncise să fie adunate fărămiturile — „și s'au adunat douăsprezece coșuri pline”.

Belșugul prânzului binecuvântat s'a făcut cunoscut până și prin risipa mesenilor, cari fiind mulți la număr și văzând darul lui Dumnezeu a uitat că economia este o deprindere morală.

Orl cât dispreț a manifestat Domnul nostru Iisus Hristos pentru pornirea pătimășe a omului iubitor de comori pământești, El a știut să povățuiască pe oameni, ca rodul muncii lor să nu-l risipească.

A economisi numai pentru plăcerea de a îngămădi bani, a chivernisi numai pentru plăcerea de a deveni bogat însemnează abdicare la o viață duhovnicească.

Pentru toți cei stăpâniți de pofta aurului, pentru toți cei preocupați numai de mărirea hambarelor, nu putem avea decât cuvinte de compătimire. Să nu se uite că „banii au ucis mai multe suflete decât fierul trupuri”.

Indemnul pentru cruțare for-

mulat în cuvintele „adunați fărămiturile” este dat de Domnul, însă nu pentru a conduce pe oameni la patima avarității, ci pentru a-i face să-și prelățască rodul muncii lor. Într'adevăr este un lucru foarte prețios să-ți știi disciplina persoana ta în cecece priveac cheltuielile, să veghezi ca câștigul să nu-l irosești în petreceri fără rost și nici să-l pierzi în fărămituri lăuate în părăsire.

Asigurarea unei prosperități într'un viitor mai apropiat sau mai îndepărtat este o măsură de prevedere și arată mult cumpăt.

Din prisosul provenit pe ur-

Tezaurul din Fort Knox

Fluviul de aur care se scurge din Europa în America, dă foarte mult de lucru celor de peste Ocean. Purificarea, depozitarea și contabilizarea acestuia aur, a devenit o sarcină prea grea pentru bancheri. Ea a fost trecută atunci Statului.

Oficialitățile americane au făcut toate eforturile, dar și specialiștii lor au fost copleșiți de sarcina ce li s'a dat. Monetările și tezaurul erau supra aglomerate. La un moment dat, pînătezele tezaurului din San Francisco erau atât de încăr-

cate, încât un transport de 10 tone de argint, în drugi, a trebuit să aștepte pe coridoare, aproape fără pază, până când să i se facă loc în tezaur.

Salvarea a venit din partea unei chimiste, dna Ross. Ea a propus un minunat plan de organizare și a căpătat depline puteri ca să-l aducă la îndeplinire. Și astfel paznicul suprem al tezaurului Statelor Unite și apărătorul aurului european este această femeie slăbuță și înaltă, dna dr. Nellie Ross.

Înainte de toate s'a rezolvat

Casinoul SINAIA

deschis în fiecare zi
ROULETTE-BRAZILIANA
BACCARA

ma unei bune agoniseli, o nul va fi ferit de grija zilei de mâine, nu va fi ispitit să răvnească la cel bogat și va putea să guste din mulțumirea pe care o revarsă în suflet faptele milostivirii.

Pentru aceea mai ales astăzi când scumpetea o simțim cu toții, când lipsa își face apariția la unele case, porunca Domnului de a aduna fărămiturile trebuie să fie și mai mult ascultată. Prisosul dela mesele multora, prisosul din halnele altora poate fi bine venit la ușa unui cămin lipsit.

Fiecare să și reducă pretențiile, să se abțină dela cheltuielile inutile spre a putea face față împrejurărilor prin care trecem. Cei mai înstăriți să se arate a fi buni economi al dăruții lui Dumnezeu; e vremea să-și arate inima lor darnică prin fapte creștinești.

Preot Gh. Șerbu.

simplu problema depozitării cantităților imense de aur de care dispune azi America. Aurul, ori cât de bine ar fi ascuns, e un magnet care atrage cu o forță magică. Anglia își are tezaurul undeva sub Tamisa. Tezaurul băncii Franței era sub Sena.

Rezerva de aur a Elveției, a patrii din lume, este și ea ascunsă undeva în Alpi.

D-na Ross a fost de părere că tezaurul american nu trebuie ascuns nici sub apă, nici în munți. Un fort militar din Kentucky, Fort Knox, a fost modernizat și spre el au fost îndrumate rezervele de aur ale Americii. Paza fortului este asigurată de trupe motorizate, de ziduri de beton, de dispozitive electrice și de gaze otrăvitoare. Fortul și împrejurimile sunt luminate noaptea de zeci de proiectoare și trupele care fac de pază pot rezista unui asediu de luni de zile; fortul are camerele pline, rezervoare de apă, un spital și posturi de radio.

Dar chimista, care are grijă de aurul Statelor Unite, nu s'a oprit numai la aceste măsuri politice. În turnătorile și monetările Statului ea a instalat cele mai perfecte metode pentru economisirea metalelor prețioase. De pildă, prin precipitarea particulelor foarte mici de aur și argint, din fumul și praful monetărilor, s'a recuperat anul trecut, metal prețios în valoare de 3 milioane lei.

Tot astfel s'a economisit aurul suprîmând obiceiul vechilor monetării de a depozita drugi de aur unul peste altul, ca niște cărămizi. De câte ori drugi de aur erau mutați din loc, se ru-

Peisaj ardelean

de Elisabeta Hențiu

O clopeșe tristețea. I se pierdea că aude venind din marea depărtare a lumii, muzică de îngropăciune, reușind să se piardă uneori în tumultul vîlții, revenind apoi mai puternică, mai supărătoare, în sunete de trompetă și de marș. Numai rar, ca multe semne de întrebare, soseau sîciorul de ape, cântec de crâng.

Cum de trecuse atîta vreme? Ce putere o despărțise de toată frumusețea aceea pe care acum n'o mai putea cuprînde nici cu ochii nici cu gândul? În tot ce auzea și vedea, era ceva neînțeles. Bucurie, durere... Dar ar fi putut să-i spună adevărul, când se știa prea bine că nu trecuseră prea atîta de mulți ani.

Îl stăruie în gând, sfredelind în șgura amintirilor, senzația dureroasă ce o încerca de câte ori încheia câte un an acolo, departe de țară, de ai ei, an pe care îl simțea topindu-se în fundul sufletului, făcându-se una cu nostalgia.

aveau rostul. Și-a spus hotărîtă că este fericită.

Trebua să se știe împăcată cu toate.

Mă apropii doar de țara mea! — încerca să zămbea scâ.

Iar dacă nu reușea, nu putea fi tot ea marea vinovată.

Făcea sforțări ca să se știe, ca să fie alta. S'ar fi vrut cea din ziua când se hotărîse să se despartă de tot ce îi fusese scump, neștiutoare de cele ce avea să simtă pe acolo pe unde destina o împingea cu toată forța.

Ca o incurajare atunci i-a rămas în minte, turbarătoare, vorbele bunicii: „Femeia este ca salcia, mană. Unde o sădești, acolo se prinde. Și apoi și pe acolo tot oameni vor fi, că doară tot pământul lui Dumnezeu este”. La această plecare a fetel în străinătate, pentru complectarea studiilor muzicale, numai mama fusese neînduplecată.

I se părea că știe destul, prea mult chiar, dar profesorul ei de până atunci știa altceva. Și în-

*) Din volumul „Peisaj Ardelean” care va apare la toamnă.

tovărășită de vocea dulce a bunicii „Du-te, măică, fiindcă nu știți unde îți stă norocul”, a plecat așa, ca și când ai merge într'o vizită obligatorie.

Trenul aleargă Oprește să se odihnească o clipă în gările îmbrodite cu zăbrance fumurii, lasă în urma lui un stat, un oraș, o țară. Trece apoi în altă țară și în alta, în care timp oboseală, ca niciodată, nu-și poate face ușor culcuș în trupul ei hărțuit în toate părțile. N'o poate adormi ca pe cellalți tovarăși de călătorie care numai după câteva legănări au și așipit.

Ea a mai cunoscut legănări ca acestea. De multe ori a stat lângă o legănare și somnul, vameș hapsân, de îndată se prezenta să-și la tainul. Acum numai putea fi vorba de așa ceva. Gândul la muzica așa de dragă ei, la colegii dela conservator — și mai ales la Gustav, logodnicul ei — lăsați acolo, departe, în orașul tuturor cântecelor și petrecerilor, o urmărea. Deși știa că pentru scurt timp, totuși se despărțise greu de tot cecece lăsase în orașul minunilor și al bucuriilor.

De o parte acestea toate, de cealaltă chemarea plină de nerăbdare de a se vedea cât mai curând acasă, la casa din satul ei mic, aruncat în cea mai

mare dezordine pe valea dintre cele două păduri dela poalele Clucașului, îl risipiseră liniștea somnului.

Încă o noapte, — și-a spus — și mâine în zori voi cobori în gara mică. Mama și tata vor fi desigur acolo, așteptându-mă să cobor și să-i cuprînd în brațe.

„Acolo, în gara mai mult pustie în care în atâtea după amiezii dogoritoare, întovărășită de toitanăși de seama mea, veneam de așteptam trenurile din care nu cobora nimeni pentru niciunul dintre noi. Eram mulțumiți doar dacă reușeam să numărăm vagoanele și chiar geamurile uneor. Dar fericirea noastră întrecea orice margini atunci când aveam curajul să ne ascundem sub podul peste care trecea, trîncănînd, trenul în fugă de balaur nebun, peste capetele noastre pe care nu mai știam cum să ni le ascun-

dem mai bine. Dacă la numărarea vagoanelor fetele erau mai istețe, aici băieții se întreceau în a fi cât mai curajoși.

Și amintirile au luat locul tristeților de până acum, înănd tovarășie scumpă călătorei singuratic.

— „Vedeți, eu am fost acela — spunea câte un băiețag mai moșat și cu strunga mai lată — care am zis să stăm sub pod când o trece trenul! Ați văzut cum se șgudula ipământul sub noi?”

— „Ba eu am spus mai întâi”, se repezea de obicei fratele meu cel mai mare. Și în discuție mai încercam să aruncăm și noi, fetele, câte o vorbă, dar de la început fără sorți de izbândă căci nu prea eram băgate în seamă.

— „Voi, vîltoare muleri, să vă astupați pliscul, lăc altădată nu vă mai luăm cu noi!”

Și noi tăceam.

Jucați cu încredere la

LOTERIA de STAT

COLECTURA OFICIALĂ

Sediul Central: CLUJ, Str. Regina Maria Nr. 46

peau fărâmițuri mici care le schimbau greutatea, cereau noul cântărire și dădeau de lucru contabililor. Astăzi toată această pierdere de vreme și pierdere de aur, este evitată, pentru că fiecare drug de aur este închis într-o cutie de lemn.

Minele de aur ale globului dau în fiecare an metal prețios de câteva zeci de miliarde de lei. O treime din acest aur vine din Africa de Sud, altă treime din minele din Rusia, Statele Unite și Canada. Ultima treime e dată de celelalte mine de pe glob. Chiar dacă toată producția de aur a globului pe anul acesta ar fi expediată tezaurul american, ea va găsi loc în pivnițele din Fort Knox, și va fi gospodărită cu grijă de d-na Ross.

Pentru reînvierea industriei textile

În a doua jumătate a secolului XIV și la începutul secolului XV, industria textilă era bine dezvoltată în regiunea Brașovului. Produsele textile locale formau în acel timp un important articol de negoț, iar Brașovenii se bucurau de mari privilegii din partea Țării Românești, când aduceau mărfuri în tranzit sau din produsele lor. „Dârstele” Brașovului și-au primit numele lor de la „dârstele” sau „pivele de sumane” cum li se mai spunea. Și astăzi numim locul din fața Sfatului „Piața Iaului” acest loc fiind rezervat negustorilor de ulei, turte și pânzeturi de în.

Decăderea înfloritoare a industriei textile locale trebuie căutată în influența civilizației apusene care prin introducerea țesăturilor și stofelor de bumbac, a dat cea mai grea lovitură, vechii industriei casnice de produse vegetale și lână.

În fiecare an importau bumbac și țesături de bumbac de mai multe miliarde.

Această sumă poate fi redusă simțitor înlocuind bumbacul prin produse confecționate din în și cânepă, a căror cultură ne este destul de cunoscută.

Va trebui deci să ridicăm producția acestor plante, cultivându-le pe o suprafață mai mare și să reînviem industria casnică textilă atât de înfloritoare în vechime.

Autarhia industriei textile la noi este impusă și de noua o-

rientare politică și economică pe care a luat-o țara noastră.

Ori ce sfortare făcută de producători și consumatori în această direcție capătă o semnificație de ordin național.

În județul Brașov, problema ridicării producției textile a fost îmbrățișată de către Camera Agricolă.

În ceea ce privește lâna, pe lângă îmbunătățirea pășunilor comunale, s'au atolerat berbecii de rasă selecționați în mod gratuit. S'a înfișat constituirea femeilor din Satulung într-o cooperativă pentru industria casnică la domiciliu, și în legătură cu aceasta se construiește o fabrică textilă la Satulung, cu sprâlnul larg al Ținutului Bucegi.

În comunele Telii și Intorsura Buzăului, Camera Agricolă a construit câte o mare topitorie pentru în și cânepă, urmându-se prin aceasta nu numai o sporire a producției, dar și obținerea unei fibre de calitate superioară.

Tot Camera Agricolă a dat cultivatorilor cu preț redus sămânță de în și cânepă, reușind să mărească suprafața cultivată cu plante textile în comparație cu anii trecuți.

Recoltatul cânepel de vară a și început

Cu toate că timpul e potrivit culturilor de cânepă, vor da o producție satisfăcătoare din punct de vedere cantitativ.

Calitatea fibrelor depinde acum de felul cum se va face topitul, despre care vom scrie în numărul viitor.

Ing. Agr. Hogeia Ion.

Publicațiune

Biserica Sf. Nicolae din Brașov Șchelu închiriază pe cale de licitațiune publică cu oferte închise:

1. Un apartament constător din 2 camere, holl și dependențe, la parter.

2. Un apartament constător din 3 camere, holl și dependențe, la etaj I, ambele în clădirea cea nouă, Piața Unirii 1.

Informațiuni se pot cere în fiecare zi în cancelaria parohiei. 299 3—3 Consiliul parohial.

Se caută stenodactilografă angajare imediată.

Oferte scrise la „Prerom” S. A., Str. Mihai Viteazu No. 79. 305 1—2

Mal întâu că acel care ne amenința, Sabin, era cel mai deștept și cel mai puternic. Știam că fără băeți, mai bine zis fără protecția lor, numai noi fetele n'am fi avut îndrăzneala să trecem pe Drumul Mare unde de multe ori halmanale mai mari, înarmate cu bice cu pleasă lungă din piele, ne așteptau să trecem în sus ca să ne lovească peste pulpele goale unde ne făceau „dungi” late, mai întâu albe, apoi roșii, ce ne usturau într'atâta că noaptea nu mai puteam închide ochii. Și, atunci, radio gară, a-dio tren!

Iar înapoi, ca niște blutitori ai pământului ar fi venit cântând în gura mare, ciuculca în codărli cărufelor întoarse fără mușterii, numai băteții.

Își simte ochii umezi. O ustură unde a lovit-o unul cu biciul.

Lasă-l prindem și noi la strămoșe când o trece pe Valea Morii ca să aștepte sterpele! Atunci, vai de pielea lui! Sabin și-a făcut o măclucă din fag cu capul greu iar eu am să iau cărja lui Talca-Moșu.

— „Hai, hai, dracilor! Iar v'au dus printre halmanale. Bine v'au făcut dacă nu v'a jung toate dealurile și toate grădinile ce le aveți!” — se răstea Talca-Moșu la noi, când ne

găsea clorchină lângă scoc, frământând norotul cu care ne leculam loviturile, ungându-ne ca să ne scoată răceala lutului, fierbințelile.

Aveau dreptate toți. Talca-Moșu, mama, nenea dar par'că nu întodeauna.

Aveam noi grădini, pădurea la doi pași, iară căia vream dar nu aveam ce aveau halmanalele! Noi din marginea de sus a satului nu puteam să vedem cum câte un automobil în care erau domni și cucoane alerga în goana sălbatecă, — de o sută, de o mie de ori mai de lute decât Cezar, calul lui nenea, ținut la moară numai pe grăunțe — și care lăsa în urmă un nou gros de praf în care ne aruncam ca să ne facă dintr'odată cât mai albi. Mai albi decât Talca-Moșu, morarul satului alb pe păr, pe mustăți și pe halne, mai albit ca un Moș Crăciun adevărat, sau cel puțin tot așa de făinoși să părem cum era sluga morii.

Iar tren, de unde? Cum avea să treacă trenul fără șine, el care este așa de majestuos, pe străzile noastre înguste pe unde de-abia se puteau întâlni două cărufe, ba printr'un loc, doi oameni ceva mai grași!

Pleoapele îngreunate de plumbul grei al soanelui au căzut peste oboșala din privire.

LOTERIA DE STAT

PLANUL DE TRAGERE

Tranșa 15 August 1940

Tranșa cu tragerea Joi, 15 August 1940

Loteria de stat (Matca)

Câștiguri	à Lei	Total Lei
2	1.000.000	2.000.000
3	700.000	2.100.000
4	600.000	2.400.000
5	500.000	2.500.000
6	400.000	2.400.000
7	300.000	2.100.000
8	200.000	1.600.000
10	100.000	1.000.000
45	40.000	1.800.000
210	10.000	2.100.000
15600	800	12.000.000
15000		32.000.000

Loteria U. F. C. R. (Anexa)

Câștiguri	à Lei	Total Lei
100	10.000	1.000.000
400	3.000	1.200.000
4000	400	1.600.000
16000	200	3.200.000
20.5000		7.000.000

Câștigurile se plătesc jucătorilor fără nici o reținere de impozite

S'au reluat tragerile!

unplannou

Tragerea la
15 August 1940

Planul vechi a fost anulat. Planul valabil este cel publicat în „Monitorul Oficial” și în acest anunț, nu acela tipărit pe versoul lozului.

LOTERIA DE STAT

303 1—1

Publicațiune

Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 24 August 1940 ora 10.30 a. m. se ține atât la Dir. G. la P.T.T. din București Calea Victoriei sala de licitații camera No. 119 cât și la oficiul reședință principal Brașov licitație publică pentru executarea lucrărilor de construirea noului local pentru stațiunea TFF. de emisiune Prejmer conform devizului în valoare de lei 2.990.000.

Termen de execuție 150 zile. Licitația se va ține în conformitate cu art. 88—110 inclusiv din L. C. P. regulamentului O. C. L. și normele generale de ținerea licitațiilor, publicate în Monitorul Oficial Nr. 127 din 4 Iunie 1931.

Concurenții vor depune în plic separat odată cu oferta sigilată cu ceară roșie și o garanție de 5% din valoarea lucrării oferită în numerar, efecte

garantate de stat sau sub recipisa Cassa de Depuneri

Se va avea în vedere dispozițiunile Decretului Lege publicat în Monitorul Oficial No. 269 din 20 11. 1939 pag. 6779 relativ la garanții cari trebuiesc depuse 25% din valoarea acestora în bonuri pentru înzestrarea Armatei.

Garanțiile depuse în efecte vor fi însoțite de taloanele, cupoanele nescăzute la data constituirii garanției precum și borderoul original de proprietate al acestora.

Plata după recepție. Devizul caetelor de sarcini și planurile respective se pot vedea la București la sala de licitații PTT. în orice zi de lucru între orele 12—13.30, iar la oficiul reședință principal Brașov I. în orele de serviciu.

No. 4712—655/940.

301 1—1

Nu cetați gazete vrăjmașe intereselor neamului.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 24 August 1940 ora 10 a. m. se va ține atât la Dir. G. la P.T.T. din București Calea Victoriei sala de licitații, camera No. 119 cât și la oficiul PTT. Brașov I licitație publică pentru executarea lucrărilor de construirea localului necesar instalării postului TFF. de recepție Leț conform devizului în valoare de lei 1.580.000.

Termen de execuție 120 zile. Licitația se va ține în conformitate cu art. 88—110 inclusiv din LCP. regulamentului OCL și normele generale de ținerea licitațiilor, publicate în Monitorul Oficial No. 127 din 4 Iunie 1931.

Concurenții vor depune în plic separat odată cu oferta sigilată cu ceară roșie și o garanție de 5% din valoarea lucrării oferită în numerar, efecte garantate de stat sau sub recipisa Casel de Depuneri.

Se va avea în vedere dispozițiunile Decretului Lege publicat în Monitorul Oficial No. 269 pag. 6779 relativ la garanții cari trebuiesc depuse 25% din valoarea acestora în bonuri pentru înzestrarea Armatei.

Garanțiile depuse în efecte vor fi însoțite de taloanele, cupoanele nescăzute la data constituirii garanției precum și de borderoul original de proprietate al acestora.

Plata după recepție. Devizul caetelor de sarcini, și planurile respective se pot vedea la București la sala de licitații PTT. în orice zi de lucru între orele 12—13.30, iar la oficiul reședință principal Brașov I. în orele de serviciu.

No. 4712—656/940.

302 1—1

Vinuri superioare, naturale și alese, albe și negre, dela renumitele podgorii

DEALUL ZORILOR

le găsiți la BRAȘOV, la „Bodega Centrală”

2 Str. Smârdan (Brutari) 2 (prin Mihai Weis și Sf. Ion)

Cunoscătorii le preferă cu încredere

— Va urma —

S'au stabilit prețuri fixe la cereale

Se desființează primele de export. — Hotărârile delegației economice a guvernului

La Ministerul Economiei Naționale a avut loc o ședință a delegației economice a guvernului sub președinția d-lui Prim Ministru Ion Gîrgur la care au participat d-nii miniștrii Mihail Pribolanu, Stan Ghițescu, Amiral Nic. Păls, Ion Macovei. Subsecretarii de Stat, Gh. Strat. P. Nemoianu și d-nul Secretar General Vasile Dimătriu.

S'a discutat valorificarea următoarele cereale, porumb, orz, ovăz, secară.

După reglementarea prețului grâului care s'a făcut pe ziua de 1. VIII. 1940, delegația Economică a guvernului în ședința sa din 7. VIII. 1940, a stabilit prețuri fixe și pentru celelalte cereale, și anume pentru:

Porumb, dînte de cal 49.000 franco vagon;

porumb cîncantîn și pîgnoletu 15% în plus;

porumb corcitură rom. și hîngenesc 10% în plus.

Orz 40.000.

Ovăz 42.000.

Secară 52.000.

Aceste prețuri depășesc prețurile la care se vindeau aceste cereale anul trecut la această epocă cu

28,57% la porumb

35% la orz

35,71% la ovăz

34,61% la secară.

Pentru a se putea evita discrepanță dintre prețul intern și prețul de export cum acesta a fost cazul în anul precedent și care fapt impunea în mod ineluctabil plata pe considerabile

prime de export, ministerul Economiei naționale a căzut de acord cu reprezentanții țării importatoare (Germania) ca și cumpărătorii străini să plătească aceste prețuri fixe. În felul acesta, prețul fiind asigurat, plata primelor economice a devenit de prisos și fondurile respective vor putea fi întrebunțate pentru alte nevoi ale Statului.

Odată cu inaugurarea acestui regim cerealele exportate vor fi decontate la același curs ca și celelalte produse de export.

De aici înainte, ne mai făcîndu se nici o deosebire cu privire la cursul mărcii, și Statul va plăti mărcile de care va avea nevoie tot la cursul real de 49 lei m 1 RM regimul adoptat prezintă următoarele avantaje:

1. Asigură agriculturii un preț remuneratoriu.

2. Asigură stabilitatea prețurilor produselor agricole.

3. Se racordează prețul intern cu cel extern fără ca prin aceasta Statul să fie obligat să susțină prețurile prin plata primelor economice.

Delegația economică a guvernului a autorizat pe d-l Minister al Economiei Naționale să însărcineze Institutul Național al Cooperăției să cumpere la prețurile fixate, odată cu grâul și orice cantități de porumb, orz, ovăz, și secară.

Elevii cari au suferit pedepse de ordin politic își vor putea continua studiile.

Ministerul Educației Naționale a luat dispozițiunile ca toți elevii cari au suferit pedepse disciplinare pentru motive de ordin politic, prevăzute în decretul-lege de amnistie și căror li s'a aprobat să depună examen ca preparați în particular, pot să continue studiile ca elevi ordinari regulat înscriși, dacă nu au trecut limita de vîrstă îngăduită de regulament.

Elevii vor face cereri individuale la direcția școlii unde vor să urmeze. Cel cari au trecut de vîrstă îngăduită de regulament, vor urma ca pregătiți în particular.

Notari îndepărtați din funcțiuni pentru rea credință.

Ministerul Internelor verificînd situația notarilor din întreaga țară și modul lor de comportare în serviciu a dispus îndepărtarea din funcțiune a tuturor acelor cari au dovedit purtare rea din obișnuință și rea credință în serviciu Astfel:

La ținutul Suceava au fost îndepărtați din funcțiune 10 notari.

La ținutul Olt, 81 notari.

La ținutul Marea, 12 notari.

La ținutul Mureș, 7 suspendați și 1 îndepărțat.

La ținutul Bucegi, 39 îndepărtați, 3 suspendați.

La ținutul Timiș, 4 notari îndepărtați.

La ținutul Prut, 42 notari.

La ținutul Someș, 2 notari.

Conferință

pentru îndrumarea agriculturii.

Miercuri la ora 9 dimineața s'a ținut la Ministerul Agriculturii și Domeniilor, sub președinția d-lui D. Topciu, subsecretar de stat la acest departament, conferința pentru îndrumarea agriculturii, la care au participat d-nii: dr. Volcu Nițescu, C. Seacăreanu, Fritz Connerth, A. Frunzănescu, Ernest Gayraud, C. Călniceanu și Petre Morcovescu.

S'a discutat planul de cultură și însămănări pentru anul viitor. Într-o conferință următoare se va stabili amănunțit acest plan care se va aplica începînd din toamna aceasta.

Colecta

Legiunei de străjere pentru refugiații basarabeni și bucovineni

Din inițiativa d-nei Virginia Popovici, comandanta Legiunei de străjere din Brașov, toate stolurile au întreprins o intensă acțiune pentru strîngerea de obiecte și sume de bani pentru refugiați.

Activitatea a dat rezultate foarte frumoase, realizându-se o serie de obiecte și îmbrăcăminte, precum și suma de lei 69.627, care a fost expediată la București pentru a fi distribuită acelor loviți de soartă.

Germania are cea mai mare producție de avioane din lume

Stockholm. — După datele tehnicienilor suedezi Germania produce azi 1800 avioane lunar și 2500 motoare aviatice lunar, adică industria de avioane germane a început să ocupe primul loc în ce privește producția mondială de avioane.

Prelungirea termenului pentru preschimbarea actelor de identitate a celor cari vor să treacă în Nordul Bucovinei și Basarabiei

Dirrecția Generală a Polițiilor și Siguranței Statului, comunică următoarele:

Termenul de 48 ore pentru depunerea și preschimbarea actelor de identitate de către persoanele originare din Basarabia și Nordul Bucovinei, se prelungește cu încă 10 zile, pentru toți acei care doresc să treacă în acele teritorii.

Acei cari doresc să plece după această dată, au libertatea să o facă, dar cu condiția să se conforme obligațiunei preschimbării.

Germanii

vor folosi o armă secretă în lupta aeriană contra Angliei

Radio-Dunărea a difuzat o știre apărută în ziarul L'Armancon, care are motive să creadă că în lupta decisivă contra Angliei, Germania va întrebunța o armă secretă, care n'a mai fost întrebunțată până în prezent decât cu ocazia cuceririi forturilor belgiene, socotite inexpugnabile.

Muncitorii americani protestează contra recrutării în timp de pace

WASHINGTON. — Corespondentul agenției „Stefani” transmite:

În urma unui violent schimb de cuvinte între senatorii Holt și Minton — cel dintîi adversar al recrutării obligatorii, iar cel de al doilea partizan al ei — președinția Senatului a amînat dezbaterile asupra proiectului prin care președintele republicii urmează să fie autorizat să cheme pentru un an sub drapel garda națională.

Pe de altă parte, în toată America se accentuează tot mai mult campania contra recrutării obligatorii. În cursul zilei de Miercuri, cinci organizații de muncitori au protestat energic contra recrutării în timp de pace.

Spania

intră în războiu în cursul săptămînii viitoare

GENEVA. — După știrile din sursă sigură primite din Roma, Spania intră în război zilele viitoare. Această știre fiind confirmată și chiar sa precizat că Spania va intra în război chiar în cursul săptămînii viitoare.

Suedia demobilizează

STOCKHOLM. — D-l Skoeld, ministrul Apărării Naționale, a comunicat Parlamentului că a luat măsuri pentru a se accelera trimiterea la vatră a oamenilor ce se află chemați sub drapel.

Guvernul suedez are intenția să demobilizeze pe oameni

„Dejun național” introdus în Franța

GENEVA. — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Lyon este primul oraș francez care a introdus la restaurante un „dejun național” cu prețul de 5 franci.

Prin această măsură se urmărește, în primul rând, să se vină în ajutorul persoanelor al căror venit a scăzut prea mult din cauza războiului și a celorlora cari n'au isbutit încă să găsească de lucru.

CINEMA „CORSO”

Rulează filmul melodiilor spaniole al femeilor fermecătoare și al dragostei pătimașe...

SPANIA rade, cântă și iubește

cu celebrul Tenor al Operei din Viena CHARLES KULLMAN și LEON SLEZAK. Vorbite în limba germană.

Farmacia de serviciu. Dela 10—17 August la amiază, noaptea și dimineața sunt în serviciu; Farmacia lui E. Noustăder la „Jugurul păzitor”, Piața Libertății No. 5 și farmacia lui Gh. Cuteanu „La steaua”, Str. I. G. Duca No. 1.

De închiriat 2 camere, te-rasă, bucătărie, pivniță. Strada Türcöy Francisc No. 14. Informații la băcîntele în colț.

Se caută
Lucrătoare
curate, îndemînatice
pentru imediată angajare
HESS A. G.

304 1-4

Cețiți și răspunziți
„GAZETA TRANSILVANIEI”

Muncă obligatorie pentru evrei în Ungaria

BUDAPESTA. — Vice-prefectul comitatului Pesta o comunitat comitatului administrativ județean că pentru efectuarea lucrărilor de recoltă au fost încadrați și numeroși evrei din lagărele de muncă evreești. Și la reparația străzilor și lucrarea pămîntului, autoritățile recurg la munca obligatorie a evreilor a căror formațiuni se compun numai din evrei disciplinați militarmente.

După cum însă zările ungare relevă, produsul muncii acestor formațiuni a fost minimal.

O CONVENȚIE între d-l Churchill și generalul de Gaulle

Londra. — Postul de radio Londra transmite:

În ziua de 8 August a fost semnată la Londra de d-l Churchill și generalul de Gaulle, o convenție în virtutea căreia forțele armate franceze, comandate de generalul de Gaulle vor fi utilizate contra inamicului comun și niciodată nu vor fi folosite contra Franței. Echipamentul necesar pentru aceste forțe va fi furnizat de Anglia. Forțele francezilor liberi se vor afla sub ordinea înaltului comandament britanic. Guvernul Marii Britanii se obligă că după victoria finală va asigura independența totală a Franței.

Armatele italiene au început invazia în Egipt

NEW-YORK. — Ziarele americane publică la loc de frunte știrile primite din Londra și Cairo, prin care se anunță că o armată italiană cu un efectiv de 250.000 oameni, a început invazia Egiptului.

CINEMA „ASTRA”

Azi și zilele următoare

Campania în Polonia

Un document unic în analele cinematografului. Extras din 70.000 metri, filmați pe câmpul de luptă 24 operativi. Campania din Polonia redă toate fazele campaniei germane în Polonia.

Filmul arată cum grație extraordinarei conduceri și forței a armatei germane a fost posibilă cucerirea Poloniei în 18 zile.